

§ 1**Sammanträdet öppnande och godkännande av föredragningslista**

Ordföranden Ulla Hamilton (M) öppnade sammanträdet. Föredragningslistan godkändes.

§ 2**Val av protokolljusterare och tid för justering av protokollet**

Ordföranden Ulla Hamilton (M) och ledamoten Åsa Lindhagen (MP) fick i uppdrag att justera dagens protokoll. Protokollet ska justeras torsdagen den 28 augusti 2014.

§ 3**Yttrande över remissen Program för HBTQ-frågor 2014-2017**

AMN 2014-0170-01.06

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden hänvisar till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Ärendet

Arbetsmarknadsnämnden har av kommunstyrelsen givits tillfälle att inkomma med ett yttrande över förslaget till program för HBTQ-frågor 2014-2017. Syftet med det föreslagna programmet är att motverka diskriminering och säkerställa ett gott bemötande av HBTQ-personer i stadens verksamheter. Programmet föreslås omfatta samtliga nämnder och bolag samt de verksamheter som arbetar på uppdrag av Stockholm stad.

Arbetsmarknadsförvaltningens arbete för att motverka diskriminering och främja jämställdhet och mångfald är integrerat i den ordinarie verksamheten och följer stadens riktlinjer. Under 2013 påbörjade förvaltningen en särskild satsning med fokus på bemötande och service gentemot studerande och aspiranter. Detta görs inom ramen för Löftet och är kopplat till stadens kvalitetsprogram.

Förvaltningen anser att arbetet med bemötandefrågor i stadens verksamheter är angeläget och är därför positiv till det föreslagna programmet för HBTQ-frågor.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 14 augusti 2014.

Förslag till beslut

Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), ledamoten Gulan Avcı (FP), ledamoten Kristian Ljungblad (C), ledamoten Anton Andersson m.fl. (S) samt ledamoten Daniel Söderberg Talebi (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Ledamoten Åsa Lindhagen m.fl. (MP) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), ledamoten Gulan Avcı (FP), ledamoten Kristian Ljungblad (C), , ledamoten Anton Andersson m.fl. (S) samt ledamoten Daniel Söderberg Talebi (V) förslag till beslut.

Reservation

Ledamoten Åsa Lindhagen m.fl. (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Att förorda en total omarbetning av programmet för hbt-frågor 2014-2017
2. Att ekonomiska resurser knyts till programmets genomförande
3. Att programmet följs upp genom att relevanta indikatorer förs in i stadens integrerade ledningssystem, ILS
4. Att anföra följande

Friheten att utforma sitt eget liv är en grundläggande mänsklig rättighet. Där ingår att kunna uttrycka sin kärlek och könsidentitet – hur personen än själv väljer att definiera dessa – utan rädsla för fördomar och diskriminering. Rätten till självbestämmande och identifikation är också en demokratifråga. Demokrati handlar inte bara om politiska rättigheter och åsiktsfrihet, det handlar också om lika rätt att uttrycka sin kärlek och könsidentitet.

Vi är positiva till att ett program kring hbtq-frågor tas fram i staden. En av de viktigaste aspekterna för att möta målen om både bemötande och synliggörande är kunskap och kompetens om frågorna. Ett bra hbtq-program innebär att stadens verksamheter åläggs ett strukturerat arbete för att synliggöra och motverka diskriminerande beteenden och normer. Vi saknar dock helt resonemang kring normkritik i det föreslagna programmet.

Vi saknar även genomgående i det föreslagna programmet konkretiseringar och målbilder som går att följa upp och uppfattar programmet som alltför allmänt skrivet. För att programmet ska

kunna integreras i stadens verksamheter behöver insatser identifieras samt följas upp och utvärderas. Därför bör relevanta indikatorer kring hbtq-frågor också integreras i stadens ledningssystem, ILS.

För att programmet ska ha någon effekt måste även ekonomiska resurser knytas till de uppsatta målen. Nuvarande politiska majoritet har tidigare exempelvis utlovat hbt-certifiering av ungdomsmottagningar, dock utan att tillföra resurser till verksamheterna. Fyra år senare är resultatet att inte ens hälften av stadens ungdomsmottagningar faktiskt har hbt-certifierats. Att stadens personal får tillgång till kompetenshöjande insatser är viktigt. Därför bör Stockholms stad fortsätta att hbt-certifiera sina verksamheter med prioritering av verksamheter där hbtq-personer tenderar att vara särskilt utsatta. Skolor och arbetsplatser är idag de vanligaste platserna att utsättas för hatbrott därför ska en hbt-certifiering av stadens skolor prioriteras.

Sammanfattningsvis är Miljöpartiet positiva till att ett program nu äntligen tas fram. En motion i frågan var uppe redan 2013 och avslogs då av den moderatledda majoriteten. I Stockholms läns landsting har man redan hunnit jobba på det här sättet i flera år. Det är viktigt att stadens hbtq-program, såsom är fallet i landstinget, även omfattar upphandlad verksamhet.

Särskilt uttalande

Ledamoten Daniel Söderberg Talebi (V) samt ledamoten Anton Andersson m.fl. (S) lämnade följande särskilda uttalande.

Staden saknar idag en hbt policy. Ett föredöme att ta efter är Stockholms läns landsting som hösten 2011 antog en hbt-policy. Programmet har tre övergripande mål: synliggörande, kompetens och bemötande. För varje mål har man en vision, en definition av hur målet nås samt ett antal indikatorer.

Vänsterpartiets motion om en hbt-policy fick inget som helst stöd av alliansen i behandlingen i fullmäktige. Just därför är vi glada över att det äntligen sker något konkret i frågan.

Ett hbt-perspektiv handlar om att synliggöra gruppen hbt-personer och också att bedöma om verksamheten är utformad så att den inte missgynnar denna grupp. Ett hbt-perspektiv handlar också om att synliggöra fördomsfulla beteenden och normer för att kunna bekämpa dem.

Staden bör kontakta landstinget för att hämta mera kunskaper om SLL:s hbt-policy. Även Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas och transpersoners rättigheter (RFSL) bör kontaktas för att diskutera en samverkan kring en kompetensutveckling för stadens personal.

I arbetet med att ta fram policyn bör bland annat följande frågor beaktas:

- Vilken kompetens har personal inom äldreomsorgen för att på bästa möjliga sätt kunna bemöta äldre hbt-personer som under sitt tidigare liv ofta varit tvungna att dölja sin läggning?
- Vilken beredskap har personalen inom äldre- samt individ- och familjeomsorgen för att med respekt kunna bemöta samkönade par och ensamstående hbt-personer?
- Har hbt-frågor en självklar plats i fritidens och fältassistenternas arbete?
- Hur uppmärksammar personalen på förskolorna och skolorna att det finns många barn som lever i så kallade regnbågsfamiljer?
- På vilket sätt har man ett hbt-perspektiv i stadens externa och interna information? Förekommer även samkönade par i de bild- och textmaterial som produceras?
- Får stadens personal utbildning i hbt-kunskap?
- Har staden något förebyggande arbete gentemot hbt-personer som riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld? Vilken kompetens finns i staden inom området?

§ 4

Yttrande över remissen Revidering av Vision 2030 - ett Stockholm i världsklass

AMN 2014-0172-01.06

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden hänvisar till arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen..

Ärendet